

Bir Zamanlar Anti-Emperyalizm Vardı

2012-12-05 10:45:00

Emperyalizm, hem dış, hem de iç politikada demokrasiyi yıkma doğrultusunda, gericilik doğrultusunda uğraş verir. Bu anlamda emperyalizm, sadece onun taleplerinden birinin, ulusların kendi yazgılarını belirlemesinin değil, tartışma götürmez bir biçimde genel olarak demokrasinin, her türlü demokrasinin yadsınmasıdır.

Lenin

BaşınıABD'nin çektiği dünya emperyalizminin dizginsiz bir küstahlık ve saldırganlık politikasıbenimsediği 2000'li yıllar ve özellikle 11 Eylül 2001 sonrasidönem, dünya işçi sınıfıve halklarının anti-emperyalist bilinçve eyleminin neredeyse tarihinin en alt düzeyine indiği bir dönem oldu. (1) Dünyamızın uluslararasıilişkiler tablosuna göz attığımızda şunları görüyoruz: ABD, İsrail ve NATO'nun sözcüve temsilcileri, kendilerine direnen ve onların diktalarına boyun eğmeyen ya da tam olarak boyun eğmeyen halklarıve ülkeleri, sadece bundan ötürü gece gündüz suçluyor ve tehdit ediyorlar. Dünyanın efendilerinin gözlerine kestirdikleri zayıfölkelerin içişlerine karışmaları, onlara karşı ekonomik ve mal yaptırımlar uygulamaları, onların karasularında asker provokasyonlar yapmaları ve topraklarında terör ve sabotaj eylemleri düzenlemeleri, bu ülkelerin rejimlerini değıştirme hakkına sahip oldukları varsayımıyla hareket etmeleri, parlamentolarında onlar hakkında kararlar almaları, onları donanmaları ve asker üsleriyle kuşatmaları ve hatt işgal etmeleri sıradan olaylar sayılır oldu. Bu savaş suçluları 20 Mart 2003'de de Irak'a, bir yalan ve uydurma istihbarat bombardımanı eşliğinde saldırmışlardı. (Irak'ın kimyasal silhlar da içinde olmak üzere kitle imha silhlarına sahip olduğu, nükleer silh yapmakta olduğu, Saddam Hüseyin kliğinin El Kaide ile ilişki içinde olduğu, onun füzelerinin anında Avrupa'yı vurabileceği savları vb.) Ama bu savların yalan olduğunun çok geçmeden açığa çıkması, elikanlı katiller tarafından yönetilen bu emperyalist mafya devletlerinin İran, Suriye, Libya, Kuzey Kore, Sudan gibi ölkeler hakkında

yeniden ve yeniden benzer ölçüsüz yalanlar uydurmalarına ve bu yalanlar temelinde kendi işçi sınıfları ve halklarını yeni saldırı savaşlarına hazırlamalarına engel olmuyor. (İran'ın ABD, İsrail ve Avrupa için bir tehdit oluşturduğu, Afganistan ve Irak'ta ABD'ne karşı savaşan güçlere silh ve donanım sağladığı, Kuzey Kore'nin elindeki nükleer silhların Japonya'nın, hatt Avrupa'nın güvenliğini tehlikeye soktuğu, Kaddafi yönetiminin Libya halkına karşı kıyım hazırlığı içinde olduğu, İran ve Suriye'nin Filistin'de ve başka yerlerde terörizmi desteklediği ve nükleer silhlar yapmaya çalıştığı, Lübnan eski başbakanı Refik Hariri'nin Suriye istihbaratı tarafından öldürüldüğü yalanları vb.) Tam da burada, Irak'a ilişkin sayısız yalanlardan bir tanesinin, geçen Şubat ayında açığa çıktığını anımsatmak isterim. (2)

Kapitalizmin çok yanlıçürümesinin bu denli ilerlediği, emperyalist saldırganlığın 19. yüzyılın ilkel sömürgeciliğinin kaba ve vahş çizgilerini sergiler hale geldiği, ABD'nin ülke içi rejiminin yarı-faşist bir nitelik kazandığı, Batı Avrupa ülkelerinde yabancı düşmanlığının ve ırkçılığın güç kazanmasının ve seçilmemiş hükümetlerin işbaşına gelmeye başlamasının da (İtalya, Yunanistan) gösterdiği gibi- faşizme geçişin başladığı, tüm dünyada bir silhlanma hummasının yaşandığı günümüz koşullarında anti-emperyalist bilinç ve eylemin bu denli dibe vurması tarihin bir ironisi olarak kabul edilebilir mi? Belki ama bunun böyle olması anti-emperyalizm bayrağının gerçek sahipleri olan/ olması gereken işçi sınıfının, devrimci öznelerin ve hatt barışsever güçlerin teşhir tahtasına gerilmeleri ve acımasız bir eleştirinin hedefi haline getirilmeleri gereğini zerrece azaltmaz. Emperyalist burjuvazinin ve onun borazanlarının, geri ve zayıf ülkelerin içişlerine en kaba bir biçimde müdahale etmelerini, bu ülkelerin despotik ve faşist rejimlerinin kendi halklarını ezmelerine karşı çıkma, oralara uygarlık götürme ve demokrasiyi yerleştirme, terörizme karşı savaş, insan haklarını savunma, kıyımları önleme vb. gerekçelerle meşrulaştırmaya çalışmalarını anlayabiliriz. Ama gerek emperyalist Batı'da ve gerekse Üçüncü Dünya ülkelerinde liberallerin, insan hakları savunucularının, reformist grupların, çevrecilerin, burjuva aydınlarının çoğunluğundan oluşan ve hatt yer yer içinde devrimci öğelerin de yer aldığı bir topluluk, bu gerekçeleri önemli ölçüde benimsemekte ve objektif ve bazan da subjektif olarak emperyalist saldırganın arkasında durmaktadır. Bu koşullarda, devrimci önderlikten yoksun, burjuvazinin propaganda aygıtları tarafından aptallaştırılmış ve siyasal deneyim ve birikimi

çok sınırlı ya da hiç derekesindeki milyonlarca işçi ve gencin de bu kervanın peşinde sürüklenmesinde şaşılacak bir yan yoktur.

Neyse ki, bazılarının emperyalist burjuvazi ve onun hümaniter ve demokratikemelleri konusunda boşhayaller besleyenlere en iyi yanıtı, ABD'nin öndegelen stratejistlerinden biri olan Zbigniew Brzezinski'nin kendisi vermektedir. Washington'un hegemonik konumunun ilerde tehlikeye düşebileceğini sezen bu bay, bundan yaklaşık 15 yıl önce yazdığı bir makalede emperyalizmin demokrasi değil, üstünlük ve egemenlik peşinde koştuğunu şöyle anlatmıştı:

Avrasya dünya nüfusunun yüzde 75'ine, brüt ulusal gelirin yüzde 60'ına, enerji kaynaklarının yüzde 75'ine sahiptir. Kollektif olarak ele alındığında Avrasya'nın potansiyel gücü Amerika'ninkini de gölgede bırakmaktadır.

Avrasya'ya egemen olan bir güç, dünyanın ekonomik bakımdan en üretken üç bölgesinden ikisi, yani Batı Avrupa ve Doğu Asya üzerinde belirleyici etki sahibi olacaktır. Haritaya bir göz atmak, Avrasya'ya egemen olan bir ülkenin deta otomatik olarak Ortadoğu ile Afrika'yı denetim altında tutacağını gösterir. Avrasya kıtasında gücün dağılım biçimi, Amerika'nın küresel üstünlüğü ve tarihsel mirası açısından belirleyici önem taşıyacaktır.

İstikrarsız bir Avrasya'da ivedi görev, herhangi bir devletin ya da devletler bağlaşmasının ABD'ni buradan kovma ya da onun belirleyici rolünü azaltma yetisi kazanmasını engellemeyi güvence altına almaktır. (A Geostategy for Eurasia/ Bir Avrasya Jeostratejisi, Foreign Affairs, 76:5, Eylül/Ekim 1997)

Bugün, Brzezinski'den öğrenmesi gereken devrimci öznelerden burjuva demokratlarına kadar uzanan yelpazede yer alan siyasal güçler ise, ABD ve ortaklarının, uluslararası burjuva hukukuna ve BM Kuruluş Sözleşmesine açıkça aykırı olan eylemlerine (devlet terörizmi, savaşçı ırktanlığı, asker darbeler tezgahlama, rejim değişikliği girişimleri vb.) karşı, artık geçmişte kalan normal zamanlarda pasifist bir burjuvanın gösterdiği ve göstermesi gereken tepkiyi bile göstermemektedirler. Dolayısıyla, ABD ve AB emperyalist

burjuvazisinin bu alanda başarılı olmuş olduğunu yadsıyamayız. Hatt, geçmişin devrimci anılarını unutturmada ve devrimci birikimini silmede ve kendi işçi sınıfları ve halklarını manipüle etmede gösterdiği büyük başarı için bay tekelci burjuvayı ve onun medya ve akademyadaki uşaklarını kutlayabiliriz. Elleri ve kollektif kişilikleri Anadolu, Balkanlar ve Ortadoğu halklarının kanlarıyla lekeli olan Türk gericileri bile, işte bu elverişli uluslararası ortamdan yararlanarak, başta Suriye gelmek üzere başka ülkelerin yöneticilerine demokrasi vaazları vermeye kalkışabilmekte, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerine model olma düşleri görebilmekte, hatt bu ülkelere hümaniter ve demokratik müdahale yapma hakkını kendilerinde görmekte-dirler.

Bu demokratik emperyalizmdüşleri görme karasevdasında dünya komünist ve işçi hareketinin ve genel devrimci hareketin siyasal zayıflığıkadar, devrimci öznelerin emperyalist burjuvazinin ve onun borazanlarının kara propagandasının etkisi altında kalmalarının da son derece önemli bir rol oynadığını söyleyebiliriz. Herkesin bildiği gibi, uydurma gerekçelerle gerçekleştirilen Afganistan ve Irak işgallerinin bu ülkeler halklarına getirdiği korkunç kayıp ve yıkımlar ortadayken Türkiye devrimci hareketinin kalıntıları uzun bir süre Kaddafi rejiminin, NATO'ya bağlı özel kuvvetlerin, NATO destekli paralı asker ve teröristlerin eylemleri ve NATO bombardımanı ile çökertilmesini alkışladılar. Onların önemli bir bölümünün gerek dün Libya'da ve gerekse bugün Suriye'de yaşananlar karşısında ikircimli davranmaları da böylesi çatışmalarda tarafsız bir tutum takınmalarıda bu zihinsel ve hatt ahlak gerileme ve çürümenin çarpıcı bir anlatımıdır. Geçmişte bazı devrimci çevrelerin attığı Ne Sam, Ne Saddam! ve Ne NATO, Ne Miloseviç! türünden sloganlarda anlatımını bulan geri, sığ -ve son çözümlemede- pro-emperyalist yaklaşım hı capcanlıdır hatt belki de güç kazanmaktadır. Türkiye devrimci hareketinin bellibaşlı öğelerinin hemen hemen tümünün ana kökünü oluşturan ve 1960'ların sonu ve 1970'lerin başında filizlenmiş bulunan TKP (M-L), THKO ve THKP-C gibi örgütlerin bayraklarında yer alan en önemli ilkelerden birinin anti-emperyalizm olması, sözünü ettiğim bu yaklaşımın temsil ettiği gerileme ve çürümeyi daha da çarpıcı kılmaktadır.

Yanlış anlaşılmasın. Tutarlı demokrat ve enternasyonalistler elbette İran, Suriye, Libya, Kuzey Kore, Sudan gibi ülkelerdeki ve başka yerlerdeki gerici ve despotik rejimlere ve bu rejimlerin kendi halklarına karşı işledikleri suç, cinayet ve kıyımlara karşı seslerini yükseltmekle ve bu ülkeler halklarının demokratik direniş hareketlerini desteklemekle yükümlüdürler. Ne var ki, kendi ülkelerinde hüküm süren despotik ve faşist rejimleri yıkmak ve yerine halk yığınlarının iradesini yansıtan rejimleri geçirmek, sadece ve sadece o ülkelerin işçi sınıfları ve halklarının hakkıdır ve ancak onlar tarafından gerçekleştirilebilir. Başka bir yerde söylemiş olduğum gibi,

Eğer siz, emperyalist büyük devletlerin bir başka ülkeyi kendi iğrenç ve bencil çıkarları için işgal etmesini, halkını katletmesini, zindanlara doldurmasını ve aşağılamasını, kadınlarının namusuna el uzatmasını, çocuklarını hedef almasını, bombalamasını, yakıp yıkmasını ve maddi ve kültürel zenginliklerini yağmalamasını alkışlar, hattı bir ölçüde buna katılır ve destek verirsiniz, yarın öbür gün sizin ülkenizin de benzer bir işgal terörünün hedefi olmasını peşin olarak onaylamış olursunuz... Bir ülkenin rejimi kötü, zalim anti-demokratik vb. olabilir. Ancak bu tür yönetimleri defetmek ve işbaşına gerçekten adil, demokratik ve uygar bir yönetim getirmek, sadece ve sadece o ülkenin halkının işidir.

İkinci Dünya Savaşının öngününde, faşist İtalya Etyopya'ya (1935) ve Arnavutluk'a (1939), Japon militaristleri Çin'e (1937), Nazi Almanyası Polonya'ya (1939) saldırmıştı. O tarihlerde saldırının kurbanı olan bu ülkelerin hepsinde de kendi halklarını ezen gerici ve despotik yönetimler bulunuyordu. (Etyopya'da başında Haile Selasiye'nin bulunduğu yarı-feodal bir monarşi, Arnavutluk'ta başında Kral Zog'un bulunduğu bir başka yarı-feodal monarşi, Çin'de gerici/ faşist Çan Kay-şek yönetimi ve Polonya'da anti-komünist ve şovenist Pilsudski rejimi) Buna rağmen o dönemde, sınıf bilinçli proletarya ve devrimci ve barışsever güçler bu işgalleri en sert bir biçimde kınamış ve onları eylemli olarak protesto etmişlerdi. Ama belki o denli gerilere gitmeye de gerek yok ABD emperyalistleri ve ortaklarının, 1 milyon insanın yaşamına mal olan görece uzun bir ambargonun ve dezenformasyon kampanyasının ardından 2003 Martında Irak'ı işgal etmesine giden süreçte tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de devrimci-demokratik ve barışsever güçler, sözlü ve eylemli olarak bu saldırıya karşı çıkmışlardı. (3) Bütün bu ve benzer örneklerde,

saldırıya uğrayan geri ve zayıf ülkelerin başında gerici ya da faşist kliklerin bulunması, demokrat ve enternasyonalist güçlerin anti-emperyalist bir tutum almalarına ve işgale kayıtsız koşulsuz bir tarzda karşı çıkmalarına hiçbir biçimde engel olmamıştı. Tutarlı demokratizm ve enternasyonalizm her zaman, emperyalist saldırganlığa hedef olan ülkelerin ve halkların yanında olmayı gerektirir.

Lenin, Sosyalizmin İlkeleri ve 1914-1915 Savaşı adlı makalesinde şöyle diyordu:

Örneğin, yarın, Fas Fransa'ya, Hindistan İngiltere'ye, İran ya da Çin Rusya'ya... savaş açsalar, ilk saldıran kim olursa olsun, bu savaşlar, haklı' savaşlar, savunma' savaşları sayılırlar ve her sosyalist, ezilen, bağımlı, eşit olmayan devletin, ezen, köleci, soyguncu büyük' devlete karşı kazanacağı zaferi sevgi ile karşılar. (Sosyalizm ve Savaş, Ankara, Sol Yayınları, 1976, s. 13) İkinci Dünya Savaşı döneminin Nazi Almanyası'nın, militarist Japonyası'nın ve faşist İtalyası'nın çizmelerini giymiş bulunan ve elinin altındaki devasa konvansiyonel ve nükleer cephaneliğin yıkım kapasitesi bu devletlerinkinin toplamından çok daha büyük olan ABD emperyalizminin kendisini dünyanın biricik ve karşı konulmaz efendisi ilan etmiş olduğu bugünkü koşullarda, Lenin'in bu sözleri her zamankinden daha da geçerlidir. Tarihsel deneyim, Marksist-Leninist teorinin altını çizdiği bu gerçeği, yani emperyalizmin dünya gericiliğinin ve her tür ve renkten anti-demokratizmin esas kaynağı olduğunu neredeyse her gün ve her saat doğrulamaktadır.

DİPNOTLAR

(1) Bu sessizlik ve unutkanlığın, çok önemli bir istisnası, emperyalist saldırganlığın esas hedef konumundaki İslam halkları ve bir ölçüde de hedef tahtasına oturtulan Suriye, İran, Kuzey Kore gibi devletlerdir. Yani, bu bay ve bayanlar köpeksiz köyde değneksiz gezebilecek konumda değiller.

(2) BBC Türkçe programı 16 Şubat'ta, Britanya'da çıkan The Guardianguzetesinde yayınlanan bir yazıya yer verdi. Irak'ın biyolojik silhı var' diyen itirafçı: Yalan söyledim başlıklı yazıda özetle şöyle deniyordu:

(Iraklı kimya mühendisi- G. A.) Rafid Ahmed Alwan el-Cenabi, 1995 yılında Saddam Hüseyin rejiminden kaçarak Amerikan ve Alman istihbaratına, Irak'ın biyolojik silhlara sahip olduğu ve bu silhların kamyonlarla taşınabildiği gibi yalan haberler üreterek Amerikalılara Irak'ın işgali için gerekçe verdiğini ve bundan pişman olmadığını söyledi.

ABD, İngiltere'nin de desteğini alarak el-Cenabi'nin verdiği bilgileri asker müdahale gerekçeleri arasında göstermişti. Amerikan Dışişleri Bakanı Colin Powell, 2003 yılında Birleşmiş Milletler'de yaptığı bir konuşmada el-Cenabi'nin sağladığı uydurma bilgileri, biyolojik silhların üretilmesine tanıklık etmiş bir kaynaktan gelen bilgiler olarak sunmuştu. El-Cenabi, Guardianguzetesine yaptığı açıklamada, Bana bir yalan söyleyerek Irak rejimini devirme şansı verilmişti. Ben ve oğullarım Irak'a bir parça da olsa demokrasinin gelmesine neden olmaktan gurur duyuyoruz' dedi

Eski Iraklı kimya mühendisinin itirafları, Irak'ın kitle imha silhları programı olmadığını kabul eden eski Amerikan savunma bakanı Donald Rumsfeld'in anılarının piyasaya çıkmasının sonrasına rastlıyor. El-Cenabi, Guardian muhabirlerinin, 100 binden fazla sivilin ölümünden ve işgal sonrası ortaya çıkan durumun kendisini pişman edip etmediği yolundaki soruyu ise, ölümlerin kendisini üzdüğünü fakat Irak'a özgürlük getirmenin başka yolu olmadığını' söyleyerek yanıtladı.

(3) Siyasal miyoplukla sakatlanmış Saddam Hüseyin kliğinin 2 Ağustos 1990'da Kuveyt'i işgalini bahane eden ABD, bağlaşıklarıyla birlikte, bu ülkeye karşı Ocak 1991'de Çöl Fırtınası Operasyonu kod adını verdiği bir saldırı başlattı. Savaş, beklendiği gibi Irak'ın yenilgisiyle sona erdi. Ancak BM Güvenlik Konseyi 6 Ağustos 1990'da, yani Irak'ın Kuveyt'i işgalinin hemen ardından bu ülkeye karşı bir ambargo uygulama kararı almıştı. Bu ticar ve mal ambargo ufak-tefek değişikliklerle Mayıs 2003'te Saddam Hüseyin kliğinin devrilmesine kadar, yani yaklaşık 13 yıl sürdü. Bu ambargo nedeniyle 1991-2003 yılları arasında 20 milyonluk Irak'ta, BM ve UNICEF'in rakamlarına göre, açlık, besin yetersizliği ve ülkenin altyapısı, eğitim ve sağlık

sisteminin büyük ölçüde çökmesine bağlı olarak çoğunluğu çocuk, yaşlı ve kadın olmak üzere 1 milyondan fazla insanın yaşamını yitirdiği sessiz bir jenosid yaşandı.

3-4 Nisan 2012